

Onderzoeksrapport

SDG'S EN LOKALE OVERHEID

**7 BETAALBARE EN
DUURZAME
ENERGIE**

!Deinze
Het Land van Nevele

JUNI 2024

**1 GEEN
ARMOEDE**

INHOUD

INTRO	3
DE P'S EN SDG'S IN EEN NOTENDOP	4
DE SDG'S EN LOKALE OVERHEDEN	8
Spring op de SDG-trein	8
SDG's in de omgevingsanalyse	9
Bezint eer ge begint	10
DE SDG'S IN STAD DEINZE	11
Het SDG-actieplan Route 2022-2026	11
De Deinse omgevingsanalyse	16
OUTRO	17
BRONNEN	18
FIGUREN	19

Intro

In september 2015 stond duurzaamheid centraal op de agenda. De 193 lidstaten van de Verenigde Naties (VN) lieten deze boodschap unisono klinken met de ondertekening van de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling. Aan de hand van 5 pijlers van duurzaamheid (People, Planet, Prosperity, Peace en Partnership) en 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (de Sustainable Development Goals of SDG's) staat de transitie van de wereld voorop tot een duurzame plek met oog voor mens en milieu.

De SDG's zijn de opvolgers van de Milleniumdoelstellingen (MDG's), maar ze reiken verder dan het typische Noord-Zuid onderscheid. De baseline van Agenda 2030 is *'leaving no one behind'*, waarin de VN een duidelijke oproep doet om de globale uitdagingen overal en voor iedereen aan te pakken. Het adresseert diverse actoren om samen te werken: bedrijven, middenveld, burgers, overheden, kennisinstellingen, ... De quadruple helix in haar totaliteit.

Figuur 1: 5 pijlers en 17 SDG's voor duurzame ontwikkeling

De P's en SDG's in een notendop

De 5 P's en 17 SDG's vormen de hoofdcomponenten van het duurzaamheidsmodel. De 5 pijlers zitten verweven in elkaar en omarmen elk enkele SDG's. Het zijn 5 basisbegrippen die als het ware een basisvoorwaarde vormen voor duurzame ontwikkeling. De 17 SDG's zijn scherpe doelstellingen over een bepaald thema, universeel en dus internationaal. Aan elke SDG zijn er meerdere subdoelstellingen gekoppeld. In totaal zijn dit er 169, met 244 indicatoren om de nodige opvolging te doen.

De 5 P's

- People: mens – de focus op het sociale en inclusieve karakter
- Planet: planeet – het ecologische fundament
- Prosperity: welvaart – de economische welvaart in harmonie met de natuur
- Partnership: partnerschap – de nadruk op participatie en samenwerking
- Peace: vrede – het bevorderen van vrede en goed bestuur

De 17 SDG's (beknopt weergegeven door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten)

Beëindig armoede overal en in al haar vormen: Vandaag overleven vele mensen in ontwikkelingslanden met minder dan 1,25 dollar per dag. Ook in België blijft armoede een prangend probleem. We moeten armoede op nationaal vlak halveren tegen 2030. Het uiteindelijke doel is om armoede overal en in al haar vormen uit te roeien.

Beëindig honger, zorg voor voedselveiligheid/-zekerheid en promoot duurzame landbouw: Iedereen heeft toegang tot betaalbare voeding. Nieuwe landbouwtechnieken zullen gezond en kwalitatief voedsel op een duurzame manier verbouwen. Zo heeft elke mens voedselzekerheid.

Goede gezondheid en welzijn voor alle leeftijden: Kinder- en moedersterfte moeten dalen. Hetzelfde geldt voor drank- en druggebruik. Informatie over besmettelijke ziektes is noodzakelijk om de verspreiding ervan tegen te gaan. De VN wil mentale ziektes meer onder de aandacht brengen en pleit voor minder verkeersdoden.

Inclusief, gelijkwaardig, kwalitatief onderwijs en kansen voor levenslang leren voor iedereen: Jongens en meisjes kunnen vrij naar de lagere en middelbare school gaan. Ze krijgen ook de kans om verder te studeren. Technisch, beroeps- of universitair onderwijs moet vrij toegankelijk zijn, ongeacht geslacht of afkomst. De leeromgeving moet veilig en inclusief zijn. Daarnaast gaat deze doelstelling ook over een kwalitatieve voor-schoolse zorg en ontwikkeling alsook over het opvoeden van leerlingen tot wereldburgers.

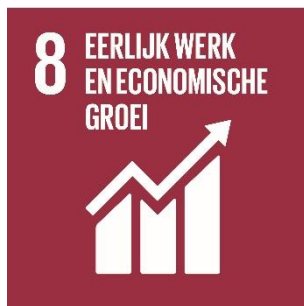
Gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes: We moeten komaf maken met genderongelijkheid: het glazen plafond, de loonkloof en gendergeweld. Vrouwen hebben, net zoals mannen, recht op een goede gezondheid en kennis over seksualiteit. Er is nood aan een beleid en rechtspraak dat inzet op gendergelijkheid.

Toegang tot water en sanitair voor iedereen en duurzaam watergebruik: Iedereen heeft recht op veilig drinkbaar water en sanitaire voorzieningen. Waterschaarste moet aangepakt worden. Daarnaast moet er ook gewerkt worden aan duurzaam waterbeheer en verhoogde waterkwaliteit. Dit kan door vervuiling te verminderen, een stop op de dumping van chemicaliën en een goede behandeling van afvalwater.

Betaalbare en duurzame energie: Iedereen moet toegang hebben tot betaalbare, betrouwbare en duurzame energie. We moeten energiearmoede bestrijden en onze energie efficiënter produceren en gebruiken. Daarnaast worden hernieuwbare energiebronnen steeds belangrijker.

Langdurige, inclusieve en duurzame economische groei, volledige tewerkstelling en waardig werk voor iedereen: De VN wil slavernij, dwangarbeid en kinderarbeid uitroeien. Jeugdwerkloosheid moet aangepakt worden. Ondernemerschap moet ondersteund worden en we moeten streven naar economische groei, maar zonder schade toe te brengen aan het milieu.

Veerkrachtige/robuuste infrastructuur, inclusieve en duurzame industrialisering en innovatie: Een sterke economie en maatschappelijk welzijn steunen op een degelijke duurzame infrastructuur. Ook innovatieve industrie en internet voor iedereen zijn essentieel.

Vermindering van ongelijkheid binnen en tussen landen: Dit gaan onder meer over ongelijkheid op basis van inkomen, leeftijd, sekse en beperking. Discriminerende wetgeving en beleid kunnen niet. Sociale bescherming is belangrijk. Ontwikkelingslanden moeten ook meer inspraak krijgen in de besluitvorming van internationale financiële en economische instellingen.

Inclusieve, veilige, veerkrachtige en duurzame steden en gemeenschappen: Het heeft te maken met adequate en betaalbare woningen, duurzame mobiliteit en de milieu-impact van steden en gemeenten. Daarnaast maken ook veilige en groene publieke ruimtes, rampenbestrijding, duurzame ruimtelijke ordening en erfgoedbeheer deel uit van SDG 11.

Zorgen voor duurzame consumptie-en productiepatronen: Onze consumptiemaatschappij produceert veel afval. Grondstoffen duurzaam beheren en efficiënt gebruiken is dan ook een absolute noodzaak. Daarnaast moeten we inzetten op een minder vervuilende en afvalarmere productie, een duurzaam aankoopbeleid en duurzaam toerisme. Duurzaam consumeren kan ook door voedselverlies tegen te gaan en door recycling en hergebruik van afvalproducten.

Dringende maatregelen nemen om de klimaatverandering en de gevolgen ervan te bestrijden: De klimaatverandering treft elk land in elk continent. Daarom dient het beleid maatregelen te voorzien, zoals maatregelen om de CO₂-uitstoot te reduceren, en moeten burgers zich bewust worden van manieren van klimaataanpassing. De VN wil kwetsbare naties weerbaarder maken tegen natuurrampen.

Bescherming en duurzaam gebruik van de oceanen, zeeën en mariene hulpbronnen voor duurzame ontwikkeling: Ecosystemen op de kust en in zeeën en oceanen moeten beschermd worden. Overbevissing, vervuiling van de mariene ecosystemen en illegale visserij moeten bestreden worden.

Bescherming, herstel en duurzaam gebruik van ecosystemen op het land: Ecosystemen op land zoals bossen, moerassen en gebergten dienen beschermd te worden. Behoud van de biodiversiteit is prioritair. Stropen en smokkel van beschermde diersoorten moeten we tegengaan. Aangetaste natuurgebieden worden hersteld.

Vrede, veiligheid en rechtszekerheid zijn essentieel om duurzame ontwikkeling te bevorderen: Dit gaat om het bestrijden van misdaad, corruptie en geweld, ook tegen kinderen, maar ook om het bevorderen van een sterke rechtsstaat waarin fundamentele vrijheden beschermd worden. Verder zijn effectieve en transparante instituties met aandacht voor burgerparticipatie en inclusieve besluitvorming onmisbaar.

De middelen voor de uitvoering versterken en het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling revitaliseren: De VN verwacht meer samenwerking, tussen bedrijven, regeringen, burgers en organisaties, maar ook tussen alle spelers onderling. Technologie, het delen van kennis, handel, financiën en data zijn heel belangrijk.

De SDG's en lokale overheden

Het duurzaam denken nestelt zich in alle domeinen van het leven en de SDG's bieden een kapstok om uitdagingen op allerlei niveaus aan te pakken. Lokale overheden spelen een belangrijke rol in de realisatie van de SDG's. De actieve betrokkenheid van lokale overheden zorgt voor 65% van de realisatie van de Agenda 2030. Zonder deze bijdrage kan 65% van de SDG's dus niet gerealiseerd worden. De sleutel tot succes bij het behalen van de 17 doelstellingen ligt in de samenwerking tussen alle actoren wereldwijd, inclusief de lokale overheden.

De lokale overheden verrichten pionierswerk gezien de directe impact en bottom-up benadering. Ze staan dicht bij de burger en bieden ruimte voor participatieve trajecten. Lokaal gaan ze op zoek naar concrete oplossingen als bijdrage voor globale uitdagingen. De ambities reiken verder dan een legislatuur en zijn toekomstgericht. Ze zorgen voor een domeinoverschrijdende blik op de toekomst.

Het is een heuse uitdaging om de globale agenda te vertalen naar eigen doelstellingen en beleid. De SDG's bieden goede definities aan, maar de vertaalslag dient ieder voor zich te maken. Aan de lokale overheden werd een specifieke en belangrijke rol toegekend in SDG11 (duurzame steden en gemeenschappen).

Spring op de SDG-trein

Diverse lokale overheden zijn reeds op de SDG-trein gesprongen. Maar liefst 118 lokale Vlaamse besturen ondertekenden de SDG-engagementsverklaring '*global goals, local focus*'. Deze verklaring werd in 2016 gelanceerd door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Op verschillende manieren trachten deze lokale overheden de SDG's op te nemen in hun werking.

Communicatie

De SDG's en de P's zijn handige handvaten, maar niet zo eenvoudig vertaalbare concepten om het gros van de bevolking te bereiken. Lokale overheden investeren bijgevolg heel wat tijd in de communicatie over SDG's en P's. In de meeste gevallen focust men hierbij op de SDG's, omdat die het meest concreet zijn. Via aantrekkelijke campagnes of de aankoop van allerlei SDG-materiaal zetten ze zo Agenda 2030 in de kijker. De SDG's zijn een sterk merk en communicatief ook aantrekkelijk door de grafische opmaak en het kleurgebruik.

Sensibilisering

Samenhangend met communicatie wil men ook de inwoners en andere actoren sensibiliseren. De bevolking dient warm gemaakt te worden om samen te werken aan de ambitie van Agenda 2030. Om dit draagvlak te versterken, zijn

er veel mogelijkheden. Heel wat gemeenten nemen alvast deel aan de Week van de Duurzame Gemeente (18-25 september), georganiseerd sinds 2018. In die week hijsen de deelnemende gemeenten de SDG-vlag en worden 'Duurzame helden' in de bloemetjes gezet. Verschillende gemeenten zetten ook acties op met scholen of lokale handelaars waardoor de SDG-boodschap een nieuwe doelgroep kan bereiken.

Voorts is er een amalgaam van duurzaamheidsinitiatieven bij tal van steden en gemeenten. Die passen zeker en vast bij enkele duurzaamheidsdoelstellingen. Deze initiatieven zijn elk apart waardevol en dragen bij tot een duurzamere wereld. Soms worden ze echter te ad-hoc uitgevoerd of zijn ze te weinig gekend in de organisatie. Door het gebrek aan systematiek en een proces van continue verbetering gaan veel opportuniteiten en synergie-effecten verloren.

Integratie in de PDCA-cyclus

PDCA staat voor '*plan, do, check, act*' en weerspiegelt vier beleidsfasen: beleidsplanning (plan), beleidsuitvoering (do), beleidsevaluatie (check) en beleidsbijsturing (act). Wie de SDG's of P's wil incorporeren in het beleid, tracht deze aan de vier fasen te koppelen. Zo kunnen ze gebruikt worden als startpunt, als evaluatiecriterium, als hulp bij de formulering van doelstellingen, als baken om keuzes te maken ...

Plan: dit omvat onder meer de opmaak van de omgevingsanalyse (interne en externe analyse) en de meerjarenplanning (gebruik van de SDG's voor de opmaak van de doelstellingenboom en bepaling indicatoren)

Do: het uitvoeren van de planning/prioriteiten met de SDG's constant in het achterhoofd, alsook indicatoren bepalen hoe dit op te volgen

Check: de monitoring van de indicatoren en de voortgang van het beleid in kaart brengen via beleidsrapportering (kwartaal- en jaarrapporten, raadsbesluiten en collegevoorstellen, SDG-dashboard intern of op website ...)

Act: op basis van de evaluatie wordt er bijgestuurd, verder gehandeld, stopgezet ...

SDG's in de omgevingsanalyse

De omgevingsanalyse is een decretale verplichting in de beleids- en beheerscyclus. Iedere gemeente kiest zelf hoe ze die aanpakt: intern, extern of beide. Steeds meer gemeenten integreren de SDG's in hun omgevingsanalyse. De redenen hiervoor zijn legio.

Stevige basis

Er zijn verschillende manieren om de omgevingsanalyse vorm te geven: een indeling volgens beleidsdomeinen, een DESTEP-analyse, een indeling op basis van SDG's of P's. Steeds meer gemeenten kiezen voor dit laatste omdat de SDG's of P's een gemeenschappelijke taal zijn en een goede basis van vertrek. Ze vormen een soort kapstok om tal van maatschappelijke uitdagingen op een strategisch niveau aan op te hangen. Op die manier krijgt ook de beleids- en beheerscyclus (BBC) een stevig fundament.

Een rijkdom aan data

Er zijn heel wat data voorhanden die duurzaamheidsindicatoren meten. Die zitten verspreid over heel wat databanken zoals de gemeente- en stadsmonitor of Provincie in Cijfers. De VVSG, Idea Consult en UNU-Cris (opleidingsinstituut gerelateerd aan de Verenigde Naties) sloegen de handen in elkaar om relevante indicatoren in te delen volgens de 17 SDG's. De SDG-monitor van Idea Consult neemt de lezer bij de hand (www.sdgmonitor.be) en structureert verschillende parameters volgens de 17 SDG-doelstellingen en laat een benchmark tussen gemeenten toe. Sommige gemeenten lieten zich hierdoor inspireren en zetten een eigen monitoringinstrument op.

Transversale aanpak

Een analyse van de interne en externe omgeving kent een duidelijke link met maatschappelijke evoluties zoals beschreven in de SDG-doelstellingen. SDG16 verwijst specifiek naar de werking van een lokaal bestuur, de andere SDG's behandelen heel wat onderwerpen die als een ruggengraat doorheen een lokale overheid lopen. Kortom, de SDG's vragen een transversale aanpak en vormen een stimulans om dienstoverschrijdend te werken. Als je aan de ene SDG werkt, dan werk je immers automatisch ook aan een andere. Of zo hoort het toch. Op die manier is er constant een koppeling tussen de verschillende SDG's en wordt het beleid ook beter vertaalbaar naar zowel medewerkers als inwoners.

Bezint eer ge begint

Kiezen voor de SDG's is geen vrijblijvende keuze. Het vergt een engagement op lange termijn en een vergaande samenwerking tussen vele actoren. Het vraagt ook een coherent, geïntegreerd beleid voor duurzame ontwikkeling, waarbij de ene beslissing de andere niet teniet doet.

Het krijgen van een politiek mandaat om voluit voor deze SDG's te gaan, is een belangrijke succesfactor. Rechtlíjnig leiderschap, ambassadeurs, trekkers, duwers ... krijgen elk een duidelijke en enthousiasmerende rol. Andere succesfactoren zijn een degelijk projectmanagement, horizontaal samenwerken en het draagvlak bij de bevolking.

Wie bovenstaande leest, heeft meteen door dat dit een uitdaging vormt. Verkokering, onprofessioneel projectmanagement en een gebrek aan politieke ondersteuning doen de SDG-ambitie onmiddellijk wankelen.

De SDG's in stad Deinze

Stad Deinze is fan van de SDG's, laat dat duidelijk zijn. En dat steken we niet weg voor andere steden en gemeenten. We zijn lid van SDG-werkgroepen en we worden geconsulteerd voor onze expertise. We schreven artikels voor Lokaal, het blad van de VVSG, en namen ook deel aan een promotievideo (<https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/sdg-traject-stad-deinze>).

Er lopen verschillende pistes om de SDG's meer ingang te doen vinden in het beleid, maar er is nog werk aan de winkel. Het SDG-actieplan dat stad Deinze opstelde, loodst ons richting Agenda 2030.

Het SDG-actieplan Route 2022–2026

De Verenigde Naties lanceerden 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen om tegen 2030 van de wereld een betere plek te maken. Ook het stadsbestuur van Deinze engageerde zich om die doelstellingen na te streven en werkte een SDG-actieplan uit (cfr. figuur 2). Met dit SDG-actieplan wil stad Deinze haar steentje bijdragen. Het is een uitdaging om zowel de sociale, economische als ecologische dimensies van de SDG's te realiseren en daar zetten we graag onze schouders onder. Aan de hand van zes kerndoelen implementeren we de SDG's in onze reguliere werking.

Figuur 2: zes kerndoelen van het Deinse SDG-actieplan

Kerdoel 1: implementeren in de organisatie

Het SDG-actieplan dient vooreerst ingebed te geraken in de organisatie, dit in het bijzonder op niveau van het bestuur en management. Periodiek geven we een stand van zaken van de SDG's op zowel het college van burgemeester en schepenen als het managementteam. Voorts is er een integratie tussen de meerjarenplanning en de SDG's per actie. Tot slot is er een stuurgroep Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen die informeert over de SDG's door middel van zowel interne communicatiekanalen naar het personeel als via externe communicatiekanalen naar de bevolking via het infomagazine D17, website, Facebook, X en persmomenten gekoppeld aan acties. Het in leven houden van deze stuurgroep is echter geen evidentie, maar we blijven zoeken hoe we deze stuurgroep van onderuit met een soort ambassadeurs kunnen bevolken en blijvend enthousiasmeren. De doelstelling blijft immers bestaan: bij de medewerkers dient een duurzaamheidsreflex te ontstaan, bij de inwoners dienen de SDG's voldoende bekend te raken.

Kerdoel 2: vooropstellen duurzame beleidskeuzes

De SDG's worden geïntegreerd in projectplanning en procesmanagement. Alleen hierdoor maken we de juiste keuzes. Elke dienst neemt hierbij een eigen rol en verantwoordelijkheid op, in afstemming met andere diensten. Zo hielpen we, in de schoot van de VVSG, mee aan de ontwikkeling van een SDG-toets. Deze toets is handig als je wil nagaan in welke mate jouw project een match vormt met de SDG-doelstellingen, waar de accenten en uitdagingen liggen. De stuurgroep Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen waakt over de strategische aanpak, het SDG-actieplan zet de lijnen uit, het SDG-dashboard zorgt voor opvolging en de SDG's worden geïntegreerd in het meerjarenplan door een koppeling met acties en opname in een inventaris. Door deelname aan intervisiemomenten via netwerken onderzoeken we hoe SDG's kunnen bijdragen aan maatschappelijk welzijn en kwaliteitsvolle dienstverlening.

Kerdoel 3: verankeren in diensten

We wensen de SDG's te verankeren in de stedelijke diensten door interne communicatie, workshops, sensibiliserende acties en het stimuleren van een duurzame, reguliere werking via tips en tricks en een thematische aanpak. Een voorbeeld hiervan is het project omtrent duurzaam printbeleid, waarbij we de procesefficiëntie trachten te verhogen, in de geest van de SDG's.

Kerdoel 4: verhogen betrokkenheid bevolking

De bevolking moet de SDG's kennen en weten waar die voor staan. Dit is geen eenvoudige opdracht gezien het er maar liefst 17 zijn. Externe communicatie is een manier om de bevolking te bereiken. Zo worden de SDG's meegenomen in de officiële communicatie via het infomagazine D17. Sommige artikels krijgen een match met één of meerdere SDG's, gevisualiseerd via toevoeging van het passende icoontje. Voorts kocht stad Deinze ook wat SDG-materiaal aan, dat we op verschillende activiteiten gebruiken.

Zo hebben we leuke zitkubussen (cfr. figuur 3), een SDG-vlag, SDG-onderleggers, SDG-droomkaartjes (cfr. figuur 4), SDG-pins, SDG-tattoos en SDG-bingokaarten. De droomkaartjes worden verspreid op participatieve evenementen en zijn eveneens verspreid geweest in de eigen organisatie. Zo konden we capteren welke ideeën het personeel zoal heeft op het vlak van SDG's. Op een infomarkt met de vernieuwde adviesraden na de fusie gebruikten we de informatieve SDG-minitentoonstelling van provincie Oost-Vlaanderen (cfr. figuur 5). Heel wat sensibiliserende acties kennen bovendien een duidelijke uitkomst of zijn zichtbaar in het straatbeeld. Met Murals4Change verscheen er een prachtig street-art werk aan de Brieltuin, met stedenband KeMoPoDi werd een stedenbandhuisje uitgewerkt dat educatief wordt ingezet, het Mooov filmfestival in Leietheater lokte heel wat bezoekers, en de talrijke fietsacties in fietsstad Deinze hebben letterlijk het aantal fietsers in het straatbeeld verhoogd. Intern communiceren we op de website of via nieuwsberichten over SDG's, met wist-je-datjes of een korte quiz, vaak gekoppeld aan bepaalde acties zoals dikketruieendag, de veggiechallenge of #ikfietsnaarhetwerk.

Figuur 3: de SDG-zitkubussen

Figuur 4: de Deinse droomkaartjes

Figuur 5: de SDG-minitontoonstelling van Provincie Oost-Vlaanderen in zaal Leiespiegel Deinze

Kerdoel 5: doorbreken silo's

Elke dienst in stad Deinze heeft haar deskundigheid. De SDG's vormen een gemeenschappelijk kader en eenzelfde taal waarmee de verschillende diensten met elkaar kunnen verbonden worden en transversaal kunnen werken. Dit streven we na door het stimuleren van dienstoverschrijdende samenwerking via workshops, werkgroepen en SDG-ambassadeurs. Voor autoloze zondag smelten heel wat SDG-doelstellingen samen, wat zich ook reflecteert in de samenwerking tussen diensten die op het terrein zichtbaar is. Hetzelfde geldt voor het klimaatplan.

Daarbij optimaliseren we het doorbreken van de silo's ook door kennisdeling en advisering op maat van cluster en organisatie. Zo initieerden we acties voor de onderwijssector (webinar Djapo voor leerkrachten, werkgroep diversiteit, workshops diversiteit tweede graad SO) alsook acties voor bedrijven.

Dankzij de cirkeloefening (cfr. figuur 6) kan de link tussen een dienst en de SDG's beter gevisualiseerd en besproken worden. Het bereiken van 17 doelstellingen is heftig, maar dergelijke oefening toont wel aan dat verschillende doelen samenhangen en reeds regulier in onze organisatie verankerd zitten.

Figuur 6: de SDG-cirkeloefening

Kerdoel 6: monitoring

Door te monitoren kunnen we evalueren en bijsturen waar nodig. Daarvoor gebruiken we individueel aanpasbare indicatoren en passen we de Plan-Do-Check-Act (PDCA) cyclus toe, een managementproces van continue verbetering. Het SDG-dashboard van stad Deinze is een zelfontworpen monitor, die data van diverse databanken combineert en up-to-date houdt. Dankzij dit dashboard kunnen we diep in de data graven en kwantitatieve resultaten zo in een beter perspectief plaatsen. Aangevuld met kwalitatieve data, wordt ook de context duidelijk.

Het SDG-actieplan van stad Deinze kreeg de naam Route 2022-2026, omdat we samen op weg gaan naar een duurzame toekomst, stap per stap. Ieder jaar behandelen we enkele SDG's, SDG16 (vrede, veiligheid en publieke diensten) en SDG17 (partnerschappen) zijn ieder jaar onderliggend aanwezig.

De Deinse omgevingsanalyse

De omgevingsanalyse is een decretale verplichting in de beleids- en beheerscyclus (BBC). Iedere gemeente kiest zelf hoe ze die aanpakt. Stad Deinze kiest er bewust voor zowel de interne als externe omgeving in kaart te brengen. Zo betrekken we meteen heel wat actoren bij dit proces. Op basis van de omgevingsanalyse, formuleren we administratieve beleidsvoorstellen in een administratief memorandum. Deze voorstellen vormen een ambtelijk neutraal document dat voor de lokale verkiezingen van 2024 voorgelegd wordt aan alle Deinse politieke partijen.

Er zijn drie manieren om de SDG's te integreren in de omgevingsanalyse:

1. Starten vanuit de SDG's: de omgevingsanalyse is het momentum om bepaalde doelstellingen scherp te stellen in het kader van duurzame, mondiale uitdagingen en alle acties hieraan te toetsen of kritisch te spiegelen.
2. SDG's meenemen in de eigen structuur, zoals een koppeling aan de DESTEP-methode of een andere structuur.
3. Op het einde van de omgevingsanalyse krijgen actieplannen of beleidsvoorstellen als het ware een SDG-label.

Stad Deinze gaat deze keer voluit voor de eerste manier, waarbij de SDG's een stevige basis vormen.

Figuur 7: overzicht SDG's

Outro

De 17 SDG's of 5 P's? Wat je ook kiest, je werkt met beide aan een duurzame toekomst.

Waarom? Omdat het nodig is. Noodzakelijk zelfs.

Stad Deinze kiest er resoluut voor om de SDG's als een rode draad doorheen de omgevingsanalyse op te nemen, zowel in de interne als externe analyse. Ook de P's zullen hier en daar in de gesprekken aan bod komen.

De ene SDG zal meer bij Deinze passen dan de andere, maar dat is geen probleem. We zoeken in de omgevingsanalyse uit welke doelen we behouden, welke we versterken, welke we opstarten. We leggen dit voor aan zowel de bevolking als aan onze eigen medewerkers. We bundelen alle ideeën en werken ze verder uit in een administratief memorandum met beleidsvoorstellen, in de verwachting dat de meerjarenplanning 2026-2031 van stad Deinze de SDG-toets goed doorstaat.

Alleen zo kunnen we een duurzame toekomst in de ogen kijken.

Bronnen

United Nations, department of economic and social affairs (s.d.). *Make the SDGS a reality*. <https://sdgs.un.org>

Vlaamse overheid, departement kanselarij en buitenlandse zaken. (2018, mei). *SDG-handleiding voor overheidsorganisaties. Leaving no one behind ...* <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/48651>

VVSG. (2023, 25 augustus). *Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen integreren in de omgevingsanalyse: hoe begin je eraan?* https://www.vvsg.be/Leden/Internationaal/SDG-pagina/SDG%20en%20beleid/2023_inspiratiegids%20SDGs%20in%20omgevingsanalyse.pdf

VVSG dienst Internationaal. (2018). *De SDG's in je gemeente: 50 sensibiliserende praktijkvoorbeelden (volume 1)*. Brussel.

VVSG dienst Internationaal. (2019). *De SDG's in de beleids- en beheerscyclus: meerjarenplanning*. https://www.vvsg.be/Leden/Internationaal/SDG-pagina/SDG%20en%20beleid/20190401_Inspiratiegids%20SDGs%20in%20MJP.pdf

VVSG dienst Internationaal. (2020). *Lokale schouders voor globale uitdagingen*. Brussel.

VVSG dienst Internationaal. (2021). *De SDG's in je gemeente: 50 sensibiliserende praktijkvoorbeelden (volume 2)*. Brussel.

VVSG dienst Internationaal. (2021). *Lokale helden voor globale doelen. Week van de duurzame gemeente*. Uitgeverij Politeia, Brussel.

VVSG Ronde van Vlaanderen, Oost-Vlaanderen. (2021, 18 mei). *Duurzaamheidsmonitoring en rapportering voor een lokaal beleid met impact* [presentatie].

Figuren

Figuur 1: 5 pijlers en 17 SDG's voor duurzame ontwikkeling	3
Figuur 2: zes kerndoelen van het Deinse SDG-actieplan	11
Figuur 3: de SDG-zitkubussen	13
Figuur 4: de Deinse droomkaartjes	13
Figuur 5: de SDG-minitentoonstelling van Provincie Oost-Vlaanderen in zaal Leiespiegel Deinze	14
Figuur 6: de SDG-cirkeloefening	15
Figuur 7: overzicht SDG's	16